

ಹೋಮರ್‌ನ 'ಇಲಿಯಡ್' ಮತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ರಾಮಾಯಣ: ಒಂದು ತೌಲನಿಕ ನೋಟ

ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಕೆ.ಎನ್.

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ - 562101

ಸಾರಲೇಖ (Abstract):

ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮರ್‌ನ 'ಇಲಿಯಡ್' ಮತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯ 'ರಾಮಾಯಣ' ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಿನ್ನವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮೂಲಭೂತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಯುದ್ಧ, ವೀರತ್ವ, ನಾಯಕತ್ವ, ಕುಟುಂಬ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಮರಣ, ದುಃಖ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ ಇವು ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಆಶಯಗಳಾಗಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಮತ್ತು ನಿರೂಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಕೇವಲ ದೀರ್ಘವಾದ ಕಥನಕಾವ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಜೀವನದ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಉದಾತ್ತ ನಾಯಕ, ವಿಶಾಲ ಕಥಾವಸ್ತು, ವೀರತ್ವ, ಸಂಘರ್ಷ, ಯುದ್ಧ, ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ದೈವಿಕ ಅಂಶ, ಉದಾತ್ತ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಭಾವ-ರಸಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಯಡ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜಗಳ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲಿಯಡ್‌ನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ವೀರ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಕೋಪ, ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್‌ನೊಂದಿಗಿನ ಸಂಘರ್ಷವಿದೆ. ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಯುದ್ಧದ ವೈಭವದ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ದುರಂತವನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನವೀಯತೆ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಆಯಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಗುರಾಣಿಯ ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೋಮರ್ ಯುದ್ಧದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಒಂದು ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ, ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮಗಳ ಸಂಘರ್ಷವಿದೆ. ರಾಮನ ಜನನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ, ವನವಾಸ, ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣ, ಹನುಮಂತ ಮತ್ತು ವಾನರರ ಸಹಾಯ, ಲಂಕೆಯ ಯುದ್ಧ, ರಾವಣನ ವಧೆ ಮತ್ತು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಕಥೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಮನ ಬಿಲ್ಲು ಅವನ ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅವನ ವನವಾಸ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಿಸ್ ಮತ್ತು ರಾಮ, ಹೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ರಾವಣ, ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಗುರಾಣಿ ಮತ್ತು ರಾಮನ ಬಿಲ್ಲು, ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ವೀರತ್ವ, ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬನಿಷ್ಠೆ, ಕೋಪ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ, ಮರಣ ಮತ್ತು

ಮಾನವೀಯತೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ವೀರತ್ವವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಪರಾಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ರಾಮನ ವೀರತ್ವವು ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಂಯಮದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು (Keywords): ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಹೋಮರ್, ಇಲಿಯಡ್, ರಾಮಾಯಣ, ಅಕಿಲಸ್, ಹೆಕ್ಟರ್, ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್, ರಾಮ, ಸೀತೆ, ರಾವಣ, ಯುದ್ಧ, ಧರ್ಮ, ವೀರತ್ವ, ನಾಯಕತ್ವ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ, ಗ್ರೀಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧ, ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಗುರಾಣಿ.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ (Introduction):

ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಮಾನವ ಜೀವನದ ವಿಶಾಲ ಅನುಭವಗಳು, ವೀರರ ಸಾಹಸಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮದ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದೀರ್ಘ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. 'ಮಹಾಕಾವ್ಯ' ಎಂಬುದು 'ಮಹಾ' ಮತ್ತು 'ಕಾವ್ಯ' ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದು, ವಿಶಾಲ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾವ್ಯವೆಂದರ್ಥ. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ರಾಮಾಯಣ, ವ್ಯಾಸರ ಮಹಾಭಾರತ ಹಾಗೂ ಹೋಮರ್‌ನ ಇಲಿಯಡ್ ಮತ್ತು ಒಡಿಸ್ಸಿ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ಕೇವಲ ವೀರರ ಸಾಹಸಕಥೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಆದರ್ಶಗಳು, ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ರಾಜತ್ವಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವಿದ್ದರೆ, ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವ, ಗೌರವ, ಕೀರ್ತಿ, ವಿಧಿ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧದ ಮಾನವೀಯ ದುರಂತಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಹೋಮರ್‌ನ 'ಇಲಿಯಡ್' ಕಾವ್ಯದ ಸಾರಾಂಶ:

ಹೋಮರ್‌ನ 'ಇಲಿಯಡ್' ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಯ್‌ನವರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧವು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದಿದ್ದು ಗ್ರೀಕ್ ಪುರುಷರು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಲಿಯಡ್ ಇಡೀ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಯುದ್ಧದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾವ್ಯವು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಗ್ರೀಕರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯೋಧ ಅಕಿಲಸ್. ಅವನ ಕೋಪ, ಅವನ ವೀರತ್ವ, ಅವನ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರತೀಕಾರ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಮಾನವೀಯತೆ ಇವುಗಳೇ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಟ್ರಾಯ್ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠ ನಗರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ರಾಜ ಪ್ರಿಯಮ್. ಅವನ ಪುತ್ರ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಟ್ರಾಯ್‌ನ ರಾಜಕುಮಾರ. ಸ್ಪಾರ್ಟಾದ ರಾಜ ಮೆನೆಲಾಸ್‌ನ ಪತ್ನಿ ಹೆಲೆನನ್ನು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಟ್ರಾಯ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಮೆನೆಲಾಸ್ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಯ್‌ನ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಅವನು ಗ್ರೀಕ್ ರಾಜರು ಮತ್ತು ಯೋಧರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೆನೆಲಾಸ್‌ನ ಸಹೋದರ ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ ಗ್ರೀಕ್ ಸೇನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಗ್ರೀಕರ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯೋಧರಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯೋಧ ಅಕಿಲಸ್. ಟ್ರಾಯ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಧನಾಗಿದ್ದನು. ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಿಯಮ್‌ನ ಹಿರಿಯ

ಪುತ್ತನಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ನಗರ ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಕಿಲಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೀರರಾಗಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಲಿಯಡ್ ಕಾವ್ಯದ ಆರಂಭವೇ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಸೇನೆಯ ನಾಯಕ ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ ಮತ್ತು ಅಕಿಲಸ್ ನಡುವೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಬ್ರಿಸೆಯಿಸ್ ಎಂಬ ಬಂಧಿತ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಅಕಿಲಸ್ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವಮಾನಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಕಿಲಸ್ ಗ್ರೀಕರ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠ ಯೋಧನಾಗಿದ್ದನು.

ಅಕಿಲಸ್ ಯುದ್ಧದಿಂದ ದೂರವಾದ ನಂತರ ಟ್ರೋಜನ್ ಸೇನೆ ಗ್ರೀಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಕ್ಟರ್ ತನ್ನ ಯೋಧರನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸೋಲುಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಟ್ರೋಜನ್ ಸೇನೆ ಗ್ರೀಕರ ಹಡಗುಗಳವರೆಗೂ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಕರ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕುವ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ನೆರವು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಕಿಲಸ್ ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್. ಗ್ರೀಕರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅವನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕವಚವನ್ನು ಕಂಡು ಟ್ರೋಜನ್ ಸೈನಿಕರು ಅಕಿಲಸ್‌ನೇ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಟ್ರೋಜನ್ ಸೇನೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಕಾವ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಕರ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಮರಣದ ಸುದ್ದಿ ಅಕಿಲಸ್‌ಗೆ ತಲುಪಿದಾಗ ಅವನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನೋವು ಅವನ ಹಿಂದಿನ ಕೋಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಲವಾದ ಕೋಪವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಕೊಂದು ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಸಾವಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ತೀರಿಸುವುದು.

ಅಕಿಲಸ್ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತಾಯಿ ಥೆಟಿಸ್ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅವನಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಕವಚವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕವಚದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುರಾಣಿಯ ವರ್ಣನೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಹೊಸ ಗುರಾಣಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುದ್ಧೋಪಕರಣವಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶ, ಭೂಮಿ, ಸಮುದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ನಗರಗಳು, ನ್ಯಾಯವಿವಾದ, ಯುದ್ಧ, ಕೃಷಿ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿತೋಟ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಗುರಾಣಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಒಂದು ಕಲಾತ್ಮಕ ರೂಪದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕಿಲಸ್ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಆಗಮನದಿಂದ ಟ್ರೋಜನ್ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಸ್ ಅತ್ಯಂತ ಭೀಕರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಟ್ರೋಜನ್‌ರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಗೆ ಅಕಿಲಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆಕ್ಟರ್ ಟ್ರಾಯ್‌ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಕ್ಷಕ. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮರಣದ ಭಯವಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ನಗರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಲು ಅವನು ಸಿದ್ಧನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕಿಲಸ್ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಸಾವಿನ

ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಭೇದವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಕ್ಟರ್ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಡಿದರೂ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅಕಿಲಸ್ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ಮರಣವು ಟ್ರಾಯ್‌ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಯೋಧನಲ್ಲ; ಟ್ರಾಯ್‌ನ

ಹೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಕೊಂದ ನಂತರವೂ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಮನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಸಾವಿನ ನೋವು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ದೇಹವನ್ನು ಗೌರವವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ರಥದ ಹಿಂದೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ವೀರತ್ವದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಸಾಧಾರಣ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು. ಆದರೆ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಪ್ರತೀಕಾರ ಅವನನ್ನು ಕ್ರೂರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾವ್ಯವು ವೀರನ ಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಮಾನವೀಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾವ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಿಯಮ್ ಅಕಿಲಸ್‌ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಘಟನೆ. ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ತಂದೆಯಾದ ವೃದ್ಧ ರಾಜ ಪ್ರಿಯಮ್ ತನ್ನ ಮಗನ ದೇಹವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಶತ್ರುವಿನ ತಂದೆಯೇ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಗನಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿಯಮ್‌ನ ದುಃಖವನ್ನು ಅವನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಅಕಿಲಸ್ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನ ಕೋಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾನವೀಯ ಅನುಕಂಪವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಸ್ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಿಯಮ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಘಟನೆ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿನ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವಮಾನದಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ವೀರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವಿನ ದುಃಖವನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲಿಯಡ್ ಕಾವ್ಯ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಲಿಯಡ್ ಕೇವಲ ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಟ್ರೋಜನ್‌ರ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದ ಕಥೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಕೋಪ, ವೀರತ್ವ, ಗೌರವ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರತೀಕಾರ, ವಿಧಿ, ಮರಣ, ದುಃಖ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಗಳ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಜೀವನದ ಮೂಲಕ ಹೋಮರ್ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾನೆ: ಮಹಾನ್ ವೀರತ್ವವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಶತ್ರುವನ್ನು ಸೋಲಿಸುವುದೇ ಅಥವಾ ಶತ್ರುವಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನವೀಯತೆಯೂ ವೀರತ್ವದ ಭಾಗವೇ? ಕಾವ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಮ್‌ನ ದುಃಖವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಮಾನವೀಯತೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಿಯಡ್‌ನ ಕಥಾವಿಕಾಸವನ್ನು "ಕೋಪದಿಂದ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಪಯಣ" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಸಾರಾಂಶ:

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ರಾಜ ದಶರಥನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ದಶರಥನಿಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೌಸಲ್ಯೆಗೆ ರಾಮ, ಕೈಕೇಯಿಗೆ ಭರತ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾಗೂ ಶತ್ರುಘ್ನರು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಶೌರ್ಯ, ವಿನಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ತೆರಳಿದ ರಾಮನು ತಾಟಕಿಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಅವರ ಯಜ್ಞವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಮಿಥಿಲೆಗೆ ತೆರಳಿ ಶಿವಧನುಸ್ಸನ್ನು ಮುರಿದು ಸೀತೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ ಮತ್ತು ಶತ್ರುಘ್ನರ ವಿವಾಹಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ದಶರಥನು ರಾಮನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕೈಕೇಯಿ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಭರತನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಮನಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವನವಾಸವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆಯ ವಚನವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದೇ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ರಾಮನು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೂ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಮನ ವಿಯೋಗದಿಂದ ದಶರಥನು ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭರತನು ರಾಮನನ್ನು ಮರಳಿ ಕರೆತರಲು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ರಾಮನು ತಂದೆಯ ವಚನ ಪಾಲನೆಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಮರಳಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಭರತನು ರಾಮನ ಪಾದುಕೆಯನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ಸಹೋದರಿ ಶೂರ್ಪಣಖೆ ರಾಮನನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಖರ-ದೂಷಣರು ರಾಮನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಹತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ರಾವಣನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾರೀಚನು ಚಿನ್ನದ ಜಿಂಕೆಯ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ರಾಮನು ಹೋದಾಗ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣನೂ ಸೀತೆಯ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿದಾಗ ರಾವಣನು ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಲಂಕೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಜಟಾಯು ರಾವಣನೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಗಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ರಾಮನು ಜಟಾಯುವಿನಿಂದ ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ರಾಮ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವನೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸುಗ್ರೀವನ ಸಹೋದರ ವಾಲಿಯನ್ನು ರಾಮನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸುಗ್ರೀವನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ವಾನರಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹನುಮಂತನು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಶೋಕವನದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮನ ಉಂಗುರವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವನ ಸಂದೇಶ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆ ಚೂಡಾಮಣಿಯನ್ನು ರಾಮನಿಗೆ ನೀಡಲು ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಹನುಮಂತನು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಾನೆ.

ಸೀತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ರಾಮನು ವಾನರಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಲಂಕೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ರಾಮ-ರಾವಣರ ನಡುವೆ ಭೀಕರ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕುಂಭಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾವಣನ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಧರು ಹತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಗಾಯಗೊಂಡಾಗ ಹನುಮಂತನು ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ತಂದು ಅವನನ್ನು ಚೇತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ರಾಮನು ರಾವಣನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ರಾಮ, ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಮರಳಿದ ನಂತರ ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರಕಾಂಡದ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥನದ ಪ್ರಕಾರ ನಂತರ ಸೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಮೂಡಿದ ಕಾರಣ ರಾಮನು ಅವಳನ್ನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಲವ-ಕುಶರು ಜನಿಸಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಜ್ಞದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಮನ ಮುಂದೆ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ರಾಮನು ಅವರು ತನ್ನ ಪುತ್ರರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಭೂಮಾತೆಯ ಮಡಿಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ರಾಮನು ಸರಯೂ ನದಿಯತ್ತ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆ ರಾಮನ ಜನನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸೀತಾ ವಿವಾಹ, ವನವಾಸ, ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣ,

ಹನುಮಂತನ ಲಂಕಾಯಾನ, ರಾಮ-ರಾವಣ ಯುದ್ಧ, ರಾವಣನ ವಧೆ, ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಮತ್ತು ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದವರೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ, ಸತ್ಯ, ತ್ಯಾಗ, ಭಕ್ತಿ, ಕುಟುಂಬನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮದ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿವೆ.

ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪ ಮತ್ತು ವೀರತ್ವ ಕಥೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವಂತೆ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡೂ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವು ವೀರತ್ವ, ಧರ್ಮ, ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲಿಯಡ್ ಹಾಗೂ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ಸಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ:

ಇಲಿಯಡ್‌ನ ಕಥಾಭಿತ್ತಿ ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧ. ಟ್ರಾಯ್‌ನ ರಾಜಕುಮಾರ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಸ್ಪಾರ್ಟಾದ ರಾಜ ಮೆನೆಲಾಸ್‌ನ ಪತ್ನಿ ಹೆಲೆನನ್ನು ಟ್ರಾಯ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಟ್ರೋಜನ್‌ರ ನಡುವೆ ಯುದ್ಧ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಕಿಲಸ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯೋಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಟ್ರಾಯ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ಹೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರಮುಖ ವೀರನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇಲಿಯಡ್ ಇಡೀ ಟ್ರಾಯ್ ಯುದ್ಧದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪ, ಅವನ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಿಕೆ, ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಮರಣ, ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಪುನರಾಗಮನ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ವಧೆ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾವಸ್ತು.

ರಾಮಾಯಣದ ಕಥಾವಸ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದೆ. ರಾಮನ ಜನನ, ಬಾಲ್ಯ, ಸೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ, ವನವಾಸ, ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣ, ಸುಗ್ರೀವ-ಹನುಮಂತರ ಸಹಾಯ, ಲಂಕೆಗೆ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧ, ರಾವಣನ ವಧೆ ಮತ್ತು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ರಾಮನ ವಾಪಸ್ಸು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲಿಯಡ್‌ನ ಕಥೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯುದ್ಧಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅಕಿಲಸ್‌ನ ಕೋಪದ ಸುತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆ ರಾಮನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಯಾತ್ರೆಯ ಸುತ್ತ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಅವುಗಳ ನಾಯಕರ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಸ್ ಅಸಾಧಾರಣ ವೀರ. ಅವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಅಜೇಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ವೀರತ್ವ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅಕಿಲಸ್ ಕೋಪಗೊಂಡು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಮರಣ ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆತರುತ್ತದೆ.

ರಾಮನು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾದ ನಾಯಕ. ತಂದೆಯ ವಚನವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ವನವಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಕಿಲಸ್‌ನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಮನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಂಯಮ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವವು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಅಕಿಲಸ್ ತನ್ನ ಅಪಾರ ಯುದ್ಧಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೀರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೆಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ನಗರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಪಣಕ್ಕಿಟ್ಟು ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ.

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವವು ಕೇವಲ ಯುದ್ಧಶಕ್ತಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು, ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಕೂಡ ವೀರತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ರಾಮನು ವನವಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾವಣನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವುದು ಎರಡೂ ಅವನ ವೀರತ್ವದ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ವೀರತ್ವ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಧಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಮನ ವೀರತ್ವ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯುದ್ಧವೇ. ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕರು ಮತ್ತು ಟ್ರೋಜನ್‌ರ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದ ಸುದೀರ್ಘ ವರ್ಣನೆಗಳಿವೆ. ಯೋಧರ ಸಾಹಸ, ರಥಗಳು, ಆಯುಧಗಳು, ದಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಮರಣಗಳನ್ನು ಹೋಮರ್ ಭವ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ವಾನರಸೇನೆ, ರಾಕ್ಷಸಸೇನೆ, ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳು, ರಥಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವೀರರ ಯುದ್ಧಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಯುದ್ಧದ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ಗೌರವ, ಪ್ರತೀಕಾರ, ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮದ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್ ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೀರರು. ಅಕಿಲಿಸ್ ಗ್ರೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರೆ ಹೆಕ್ಟರ್ ಟ್ರಾಯ್ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯವಿದೆ. ಹೆಕ್ಟರ್ ತನ್ನ ನಗರ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಕಿಲಿಸ್ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತನ ಸಾವಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ ಮತ್ತು ರಾವಣರ ಸಂಘರ್ಷವು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ. ರಾಮನು ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರಾವಣನು ಅಧರ್ಮ, ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ರಾವಣನಲ್ಲಿಯೂ ವೀರತ್ವ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿವೆ. ಅವನ ದೋಷ ಅವನ ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮಿತಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ರಾವಣರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿನಾಯಕರಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಕ್ಟರ್ ಸ್ವತಃ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವೀರನಾಗಿದ್ದರೆ ರಾವಣನು ರಾಮನ ಧರ್ಮದ ವಿರುದ್ಧ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಮುಖ ವಿರೋಧಿ.

ಇಲಿಯಡ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಕೇಂದ್ರಭಾವ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಕೋಪ. ಅಗಮೆಮ್ನಾನ್‌ನಿಂದ ಅವಮಾನಗೊಂಡ ಅಕಿಲಿಸ್ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ಕೋಪ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಮ್‌ನ ದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡು ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಹೃದಯ ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಕೇಂದ್ರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರ್ಮ. ರಾಮನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ತಂದೆಯ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣದ ನಂತರವೂ ಅವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ರಾವಣನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ: ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಕಥೆ — ಕೋಪದಿಂದ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಪಯಣ. ರಾಮನ ಕಥೆ — ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಪಯಣ.

ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಿಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ರ ಸ್ನೇಹ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್‌ನ ಮರಣ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ನೇಹಿತನಿಗಾಗಿ ಪ್ರತೀಕಾರ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಸಹೋದರ ಪ್ರೀತಿ, ರಾಮ-ಭರತರ ಸಂಬಂಧ

ಮತ್ತು ರಾಮ-ಸೀತೆಯ ದಾಂಪತ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಕಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಭರತನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ರಾಮನ ಪಾದಕೆಯನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇಡುವುದು ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹೋದರನಿಷ್ಠೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರಮುಖ ಭಾವವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣವು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಟ್ರೋಕ್ಲಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ಮರಣಗಳು ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಕ್ಟರ್‌ನ ತಂದೆ ಪ್ರಿಯಮ್ ತನ್ನ ಮಗನ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬೇಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಕಾವ್ಯದ ಮಾನವೀಯ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿಯೂ ಜಟಾಯು, ದಶರಥ, ವಾಲಿ, ರಾವಣ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಯೋಧರ ಮರಣಗಳು ಕರುಣಾಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಸೀತೆಯ ವಿಯೋಗ ಮತ್ತು ದಶರಥನ ರಾಮವಿಯೋಗದ ದುಃಖವು ಕಾವ್ಯದ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಗಾಢಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳು ಯುದ್ಧದ ವೀರತ್ವದ ಜೊತೆಗೆ ಮರಣದ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ದುಃಖವನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ (Conclusion):

ಹೋಮರ್‌ನ ಇಲಿಯಡ್ ಮತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣವು ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಎರಡೂ ಕಾವ್ಯಗಳು ವೀರತ್ವ, ಯುದ್ಧ, ಕುಟುಂಬ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಮರಣ, ದುಃಖ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲಭೂತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇಲಿಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌರವ, ಕೋಪ, ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಧರ್ಮ, ಕರ್ತವ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ನಾಯಕತ್ವ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ವೀರತ್ವವು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ, ರಾಮನ ವೀರತ್ವವು ಯುದ್ಧದ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಗುರಾಣಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಜೀವನದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದರೆ, ರಾಮನ ಬಿಲ್ಲು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಕಿಲಿಸ್‌ನ ಕಥೆ ಕೋಪದಿಂದ ಕರುಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರೆ, ರಾಮನ ಕಥೆ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಿಯಡ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ವೀರತ್ವ, ಧರ್ಮ, ಯುದ್ಧ, ಮಾನವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಮಹತ್ವವು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇಂದಿಗೂ ಮಾನವನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಅವುಗಳ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು (References):

1. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಎಲ್.ಎಸ್., (ಸಂ), ಇಲಿಯಡ್, ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1969
2. ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಬಿ., ಇಲಿಯಡ್, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1998

Cover Page

3. ಕುವೆಂಪು, ಜನಪ್ರಿಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ, ಉದಯರವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, 2016
4. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಎಂ.ವಿ., (ಅನು), ಟ್ರೋಜನ್ ಯುದ್ಧ, ಕುವೆಂಪು ಭಾಷಾ ಭಾರತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2016
5. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಿ.ಎಸ್., ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸ್ವರೂಪ, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, 2015
6. ಶಾಮರಾಯ ತ.ಸು., ವಚನ ರಾಮಾಯಣ, ಗೀತಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು, 2018